

HUR BETALAR MAN SKATT?

Du har säkert hört talas om att vi betalar skatt – men hur gör man det och när? Här förklarar vi, med hjälp av vår knatterreporter Alba.

TEXT TERRI HERRERA ILLUSTRATIONER REBECCA ELFAST

1 ALBA SITTER I SOFFAN och funderar. "Mamma, hur mycket tjänar du egentligen?" "Menar du vad jag tjänar före skatt eller efter skatt?" svarar hennes mamma Katja. Alba förstår inte riktigt och vill veta mer. Vad menar mamma med före och efter skatt? Katja förklarar:

2 SKATT ÄR SOM ATT MAN sätter in pengar på ett gemensamt konto för alla som bor i Sverige. Det är Skatteverket som samlar in och har hand om skattepengarna. Skattepengarna är pengar som vi alla betalar och som sedan används till allt vi har gemensamt. Skolor, sjukhus, polis, simhallar, vägar, bibliotek, miljöforskning... saker som de flesta kan ha nytta av.

3 OM EN VUXEN TJÄNAR 1000 KRONOR så dras automatiskt ungefär 300 kronor bort i skatt redan innan lönen hamnar på den vuxnes konto. Hen får alltså 1000 kronor före skatt och 700 kronor efter skatt. Fast alla betalar inte lika mycket i skatt. De som tjänar mycket betalar mer än de som tjänar lite. En tonåring som jobbar extra i en butik och kanske tjänar 7000 kronor under hela året behöver inte betala skatt alls.

5 DET ÄR VI SOM BOR i Sverige som bestämmer hur skatterna ska användas. Det gör vi genom att rösta på de politiker som vi tycker har bäst förslag på vad man ska göra med pengarna, avslutar Katja. Alba är nöjd med svaret. "Fast nu vill jag veta ännu mer: Vad du tjänar före skatt, hur mycket du betalar i skatt – och vad du röstar på!"

4 MAN BETALAR OCKSÅ OLIKA beroende på var i Sverige man bor och om man är med i Svenska kyrkan (då betalar man kyrkoskatt). Även barn betalar skatt. Varje gång du köper något går lite pengar till skatt – det kallas moms – och även här är det olika. Det är lägre skatt på böcker än om du köper en mobil.

SKATT FÖRR I VÄRLDEN

VAR TIONDE GRIS TILL KYRKAN

Förr skulle alla, adel som bönder, betala tionde. Det var en slags kyrkoskatt som betydde att man skulle ge en tiondel av allt man tjänade och producerade till kyrkan. Det gav stora rikedomar till kyrkan, men gick även till fattigvård och utbildning.

KUNGEN = SKATTEVERKET

Det var kungen som bestämde om skatten, som gick till slott, fester – och till krig. Riktigt taskiga kungar införde något som kallades brandskattning. Det innebar att om man vägrade betala så satte kungens män eld på byn man bodde i. Så elakt!